

munernes Økonomi, og det er et Anliggende, hvis rette Ordning er en Betingelse ikke blot for den nulevende, men ogsaa for de efterfølgende Slægters Vel, som ville lide meget betydelig, dersom man tilstøder Opførelse af usunde Boliger, dersom man tilstøder en Bygningsmaade, der bringer Befolkningen til at stødes med flette og usunde Bopæle. Jeg kan derfor ikke se, at jeg, naar jeg har Betænkelse ved saadanne Lovgivningsarbejder med Hensyn til Bygningsreglementer i Kommunerne, derved paa nogen Maade bør udsættes for den Formodning, at jeg gaar mod den kommunale Frihed og Selvstændighed, og jeg skal tilføie, at der er Ingen, der mere end jeg kan anerkende alt det Gode, der gennem den kommunale Frihed er voret op her i Landet, ikke blot i Hovedstaden og Kjøbstadkommunerne, men sandelig ogsaa i Landkommunerne. Dette bemærker jeg mest for ikke at udsætte mig for nogen Misforstaaelse, som jeg har hørt, at der skal være tilstøede.

De Endringsforslag, som jeg har stillet, har jeg ogsaa af disse Hensyn, som jeg nu har nævnt, begrændset til noget meget Lidet. Det første af dem gaar ud paa, at jeg ønsker, at naar vedkommende Sogneraad og Amtsraad ere blevne enige om at andrage om Approbation paa Bygningsreglementer hos Ministeren, at da den endelige Afgjørelse af, hvad der skal indeholdes i disse Bygningsreglementer, bliver overladt til Amtsradet og Ministeren. Det kan meget vel finde Sted, at Sogneraadet og Amtsradet indbyrdes ere uenige om en Bestemmelse, som det findes rigtigt at indføre i Bygningsreglementet. Det kan være, at Sogneraadet for Exempel holder paa, at Bærelsernes Hvide ikke bør være under $3\frac{1}{4}$ Alen, medens derimod Amtsradet finder, at den tidligere i flere Vedtagter tagne Bestemmelse om, at Hviden ikke bør indskrænkes til mindre end $3\frac{1}{2}$ Alen, bør være gjældende. At man bør overlade Amtsradet at tage endelig Bestemmelse om, hvorvidt Beboelsesleiligheder skulle være $3\frac{1}{2}$ Alen i Hviden, forekommer mig at være rigtigt, og det forekommer mig at være urigtigt, om man vilde lade dette Punkt ligge eller undlade at tage nogen Bestemmelse om det, fordi der ikke kunde tilveiebringes Overensstemmelse mellem Amtsradet og Sogneraadet om dette Punkt eller andre lignende Punkter. Der kan være Spørgsmaal om, hvorvidt man skal gjøre nye Gader, der anlægges, 20 Alen, saaledes som det blev bestemt i Reglementet for Hvidovre og Frederiksberg Sogne, eller man, saaledes som det i samme Aar blev bestemt for Kjøbstæderne, skal indskrænke Forordningen til 16 Alen. Jeg kan ikke tro Andet, end at alle de kommunale og stedbige Interesser, som i saa Henseende skulle tages i Betragtning, kunde man rolig overlade til Amtsradets endelige Afgjørelse. Det staar for mig saaledes, at Amtsradet i alle disse Tilfælde naturligvis vil indhente

Erklæring og forhandle med vedkommende Sogneraad derom, men at forlange som Betingelse for en saadan Bestemmelse, at baade Amtsraad og Sogneraad skulle være enige, forekommer mig at være for meget. Jeg har derfor tilladt mig at foreslaa, at Forandringer i de i Lovforslaget nævnte Bestemmelser kunne approberes af Ministeriet, naar de ere foreslaaede eller tiltraaede af Amtsradet. — Dernæst har jeg tilladt mig at foreslaa, at blandt de Forandringer, som kunne foretages i de Love, der ere nævnte i Lovforslaget, maa ikke henhøre nogle Bestemmelser, som jeg nu skal tillade mig at oplæse, og som findes i disse Love og tillige i flere af Vedtagterne, fordi disse Bestemmelser forekomme mig at være af saa stor Betydning, at jeg, dersom et Amtsraad eller Sogneraad nægtebe at optage dem i et Bygningsreglement, hellere ville undvære et saadant end se det udkomme uden dem. Disse Bestemmelser ere følgende — jeg haaber, at den høitæredede Formand vil tillade, at jeg oplæser disse Paragrafer —: § 24 i Bygningsloven for Kjøbstæderne: „Ingen til Beboelse eller andet stadigt Ophold bestemt Kjælder maa anbringes, forinden der er sørget for, at Grundvandet erholdes tilbørligt Afløb. Enhver saadan Kjælder skal i det Mindste have to Alens Hvide over Jordsmønet og indrettes saaledes, at Lys og Luft erholdes tilbørlig Adgang til samme“; i § 26, 1ste Punktum: „Enhver Stuetage, som for Fremtiden indrettes til Beboelse, skal, naar der ikke uden samme findes Kjælder, have sit Gulv hævet i det Mindste 6 Tommer over Brotlægningsens Overflade“; i § 28: „Ingen Svineesti, Kofald osv. maa anlægges under Beboelsesleiligheder; Gruber, som i Fremtiden indrettes til Optagelse af Kreaturgjøbning, skulle være fjernede mindst 3 Alen fra Post eller Brønd“; i § 29: „Ingen Beboelsesleilighed maa være under $3\frac{1}{2}$ Alens Hvide, denne regnet fra Gulv til Loft“. Naar man nu kender Forholdene paa Landet, vil man se, at netop disse Punkter forsummer Befolkningen i overordentlig høj Grad at overholde. Løvgulvet, som er tilstede mangfoldige af disse Steder, ligger umiddelbart paa Jorden, og igjennem det siver Fugtigheden op og gjør Gulvet ganske vaadt. Der er derhos mangfoldige Beboelsesleiligheder, og som kun indeholde 5 Fod høie Bærelser, og som desuden kun ere forsynede med et lille, næsten altid tilspigret Vindue, som ikke kan opluffes. Der er ikke blot flere Steder anbragt Svinestier under Gulvet, men der er ogsaa mange Steder anbragt

Rettelse.

Sp. 225, L. 7 f. o.: I Formandens Bemærkning rettes „med“ til: „ved“.